

Art, at man forstod, at det ærede Medlem var bange for, at der ude i Befolkningen skulde komme Mistillid til Venstre. Der var en Gang, da en nu afdød Repræsentant for Ribe sagde: Venstre skal vogte sig; den Dag, da Højre begynder at rose Venstre, er det sikkert, at vi ere komne ind paa Afveje; da skulde vore Vælgere begynde at blive mistænksomme. Nu er det Venstres egne Repræsentanter, der staa op og kritisere det, der her sker. Det er Venstres egne Mænd, der staa op og tage Afstand, medens Højres Mænd møde frem, en efter en, og udtale deres Anerkendelse for, hvad Venstre har udrettet. I 1894 skete noget lignende. Da mødte ligeledes Højre frem og sagde, at der var nogle kloge, forudseende Mænd indenfor Venstre, nogle, der kunde se stort paa Sagerne, lade Partipolitikken ligge, som kunde se, at de af Hensyn til Landets Velfærd burde gribe ind og føre en anden Politik. Det var i 1894, da Højre roste de Moderate. Den Gang stod Reformpartiet splittet i flere Partier, men de som senere dannede Reformpartiet stod da op og sagde det samme som Jens Busk, at netop det, at Højre kunde billige den Politik, var betegnende for, at man var kommen ind paa Afveje. Naar nu Højre roser Regeringen og det, den her møder frem med, medens Venstres egne Mænd tage Afstand derfra, skulde det da ikke være Bevis paa, at man nu er kommen paa Afveje, at man derfor skal vogte sig, og Vælgerne skulle være agtpaaagivende? Mon det vilde kunne gaa an for Regeringen at komme ud og fortælle Vælgerne: endelig lykkedes det os at sejre og slaa Højres Magt ned og komme til Styret, men den Dag vi kom til Styret, førte vi en Politik, der skaffede os Ros fra Højre og Kritik fra Venstres egen Side.

Der har under denne Diskussion været talt om Fædrelandskærlighed, saaledes fra det ærede Medlem fra Frederiksværk (Parkov); han vilde anse det for givet, at alle vilde være med til og ikke være bange for at gaa i Krig. Han kaldte det for en Fornærmelse, hvis man vilde beskyldte nogen for at være bange for at gaa i Krig. Jeg vil sige, enhver, der holder en Smule af sit Fædreland, som mener, at det vilde være en Ulykke for vort Land, hvis vi skulde komme ind under fremmed Herredømme, maa være bange for at komme i Krig. Han maa være bange for det, hvis han holder en lille Smule af Landets Selvstændighed, for hvis han ikke er bange for at komme i Krig, saa er han heller ikke bange for, at vort Land skal

miste sin Selvstændighed. Af vor Krigshistorie kunne vi se, hvorledes den ene Krig efter den anden har berøvet os vore Landsdele. Vi kunne deraf forstaa, at i den næste Krig gælder det Resten, der gælder det ikke en Deling, et nyt Stykke, der skæres bort, men Resten. Vi maa kunne forstaa, at hvis vi komme i Krig igen, saa ere Danmarks Dage som selvstændig Nation talte. Hvis vi skulde stole paa Vaabnene, paa de nye Fæstningsanlæg, de nye Krigsskibe, er der ikke en eneste, der har den mindste Tro til, at vor Selvstændighed er sikret derved. Jeg siger, man maa være bange, ogsaa Generalerne. Det er ikke nogen Fornærmelse mod dem at sige, at de ogsaa maa være bange for at komme i Krig, for de maa bedre end vi andre kunne forstaa, at hvis vi komme i Krig igen og skulde prøve det, der her iværksættes, vil det være ensbetydende med, at det er sidste Gang, noget saadant kommer til at ligge for Danmark. Det gælder for os Socialdemokrater saavel som for andre, at vi ville anse det for en Ulykke, om vi skulde komme til at leve under lignende Kaar som de danske Sønderjyder, om vi som de skulde blive tvungne til at tale et andet Sprog end vort Modersmaal, men det er en ren Fejltagelse, som man burde være kommen bort fra, naar man mener, at man kan maale et Menneskes Kærlighed til Fædrelandet efter, hvor mange Millioner han vil være med til at ofre for Fædrelandet. Det maa være kommet dertil, at der anlægges ganske andre Synspunkter i den Retning. Man kan ikke sige, at dette eller hint politiske Parti har større eller mindre Fædrelandskærlighed. Det er en Følelse, som man ikke saaledes kan tvinge ind i Folk, og det er heller ikke nogen Følelse, man kan berøve dem.

Tidligere i Provisoriets Dage var det saadan, at naar Højre kom sammen, begyndte de med Fædrelandskærlighed og sluttede med Fædrelandskærlighed, begyndte de med et Leve for Fædrelandet og sluttede med et Leve for Fædrelandet, men samtidig førte de en Politik, som sagde: Folket skal aves, kues, tæmmes. Det var deres Maade at føle Fædrelandskærlighed paa. Nu lader det til, at det for Venstre skal være det samme, at de, der ville følge Regeringen, mene det samme med Fædrelandskærlighed, at naar vi blot bygge nogle Volde, og København bliver befæstet paa den Maade, som Regeringen her foreslaar, saa faar det være det samme, hvordan det gaar med